

פימן מ

בענין הנזיר הגעז שבמדינתנו לענין חשש זיעה

י"ד תמוז תשי"ד.

מע"כ ידידי הנכבד מהר"ר חיים שלאס שליט"א
שלי וברכה.

הנה בתנורי הגעז שבמדינה זו אם יש חשש זיעה בבשלו תבשיל של בשר מגולה לאסור לבשל אה"כ תבשיל של חלב מגולה שרופה כחרי"ה להתיר גמי טעמים הם טעמים קלושים. דמה שכתב בטעם א' משום שרב המרחק בין הקדרה להכותלים, ודאי אין לסמוך ע"י דאף אם נמדוד שהוא נמוך מהגג ורחוק מהכותלים באופן שלא היה שם היד סולדת בהזיעה שהוכר ברמ"א סי' צ"ב סעי' ח' שאין אוסר קדירת הבשר שעליה, הא שייך זה רק כשהקדירה העליונה אינה רותחת שאפשר הוא משי"כ הרמ"א שלא יהיה היד סולדת בהזיעה אבל בתנורי הגעז הרי הגג והכותלים כולם חמים מאד והזיעה שמגיעת שם אף אם לא היה היד סולדת מצד הזיעה בעצמה הרי נעשה בכאן כשמגיעת בהגג והכותלים רותח שהיד סולדת, ועיין ברעק"א בשם מהר"א שאם הקדירה רותחת נאסרה אף אם לא היה היד סולדת בויעה וכן איתא בפמ"ג במשכבות סי"ק כ"ט עיי"ש והכא הרי הם חמים כדכתבתי, ולומר שהוא גבוה ורחוקים כ"כ עד שאין מגיע לשם זיעה כלל לא מסתבר ולא ידוע לנו מדה בזה.

וטעם הב' שהתנורים יש להם פתח בצד יציאת העשן אף שאני לא ראיתי תנורים של געז שיהיה להם פתח להוציא עשן, עכ"פ אף אלו שיש להם פתח קטן מן הצד אף לאיסור ריחא לא יועיל עיין בש"ך סי' ק"ה סק"ג, וכ"כ לענין זיעה שלענין הגג ודאי אינו כלום דאף אם יהיה גג לבד למעלה בלא כותלים כלל גמי יש לאסור מצד הזיעה אם היד סולדת בויעה או שהגג שלמעלה הוא חם, ואף לענין הכותלים שגם להם באה זיעה כשהגיעה עד הגג ואין לה מקום למעלה מחפשת גם עד הכותלים, דכן יש למילף ממכשירי"ן פ"ב מ"ב דכל זיעת המרחץ טמאה שהוא אף בכותלים וכן בסיטא שם זיעת כל הבית שמחמת הכריכה טמאה, וממשנה זו הוא מקור דין הזיעה עיין בפמ"ג שם בשם הרא"ש בתשובה ובאורי הגר"א סי"ק ל"ט, גמי לא תצא כל הזיעה מהפתח קטן אם לא שיהיה

פתוח לגמרי בצד אחד וראיה שבסתם מרחץ ובית יש גם פתחים פתוחים ומי"מ יש זיעה.

וטעם הג' דאם אינו ממש בזה אחר זה יש לתלות שנתגיבשה ונשרפה מחמת חום התנור ואין בזה רק משום בליעה אינו מובן הא עיקר הנידון הוא מצד הבליעה דמצד הבעין הא יכולין לסלק הבעין ע"י שפשוף והזחה, ובעצם גם הבעין לא ברור שנתגיבשה עד שלא תתרכך ע"י הזיעה של קדירה השנייה, ולתלות שנשרפה ודאי אין טעם דאינם חמים כ"כ עד שישורוף וגם אינו קרוב כ"כ להאש שישורוף, ועיין בס"י צ"ב סעי' ו' שאף כנגד האש אין תולין בשרפה ויבוש אלא טמא.

ולכן אם היה זיעה אין להתיר לבשל תבשיל בשר ותבשיל חלב מגולין אף בזה אחר זה לזמן מרובה, אבל מספקני אם חוששין בסתמא לזיעה דלשון הרמ"א בס"י ק"ה סעי' א' שכתב בזה אחר זה אין לחוש אה"כ הניח המחבת משניהם דאו אסור אפילו בזה אחר זה אם היו שניהן מגולין, משמע דבסתמא אין לחוש לזיעה אה"כ ידוע דהזיע משניהם, אבל אפשר דבתנורים אלו שסתומים בגג וכותלים ודאי מויע או שיותר נוטה שיויע, ולכן יש להתמיר למעשה שלא לבשל בהתנור קדירות מגולות, ובדיעבד כיון שהוא ספק אין לאסור אם היה אחר המעליף דהבליעה היא גריד לפגם ומצד חשש שמא נגל מהזיעה שבעין איוה טפות הוא יותר מששים לפי המסתבר יותר וכיון שהוא רק ספק איכא ס"ס שמא לא היה זיעה כלל ואף אם היה זיעה שמא נפלו רק טפות שאיכא ששים נגדם כהמסתבר.

והנה אם לא נתבשל בתנור קדרות בדבר לח אלא שאמו או בשלו דברים יבשים שהם אוכלין בלא משקין איתא בפמ"ג בהקדמה לאר"ה בהנהגות השואל עם הנשאל בסדר שגי סעי' ל"ו דזיעת אוכלין אינו אוסר ובחלב מותרת גמי מצדד להיתר שאין זיעתו אוסר ע"פ הרמב"ם דבפ"ז מטמאת אוכלין היד אבל כתב בלשון אפשר משמע שסתמא לדינא והובא גם בפ"ת סי' צ"ב סק"ו בלשון אפשר אבל ביבש ממש משמע שלא מסתמא כלל ומתיר בברור וא"כ באפו ובשלו רק דברים יבשים יש להתיר לדיניה בזה אחר זה אף בהזיעה, ומי"מ למעשה בודאי הזיעה יש להתמיר אבל בסתמא אין לחוש לשמא הזיעה בדיברים יבשים ומותר בסתמא בזה אחר זה.

ובדבר המכבר שמשמים הקדרה עליה והאש מתחתיו ולפעמים נשפך מן הקדרה עליה אם צריכים מכבר מיוחד לשל בשר ולשל חלב או שיש לתלות שטעם הבשר או החלב גשרף מיד.

הנה הנידון כאן הוא רק על הבעין דמצ"י הכליעה הם כשתי קדירות שנגעו זה בזה דהא אין מניחין על המכבר בשר וכדומה בלא קדירה, ומחבת שמוותר אף למתלתה, והבעין הוא רק מצד מה שנשפך ע"י הרתיחה שהוא רק דבר לח שמתגיבש תיכף על טס של ברזל שהוא על האש שחם מאד, וזהו הטעם שעל גבי התנור שהוא על האש של הגעז אין חוששין וכן הוא על המכבר, יידיה.

משה פיינשטיין

פימן מא

בענין שעור ששים בקלוח חלב תחת קדרה של בשר

כ"ז תשרי תרפ"ט ליובאן.

מע"כ אחי הגאון החריף מהר"ר מרדכי שליט"א הגאב"ד שקלאווא.

במה שנתמקת בנשפך חלב על רצפת התנור והלך הקלוח עד קדרה של בשר ונגע בו אם צריך ששים נגד כל הקלוח מאחר שמחובר ביחד או סגי נגד מה שנגע בקדרה כי דעתך היה נוטה שבעיניך נגד כל הקלוח דבולע מגולו מאחר שמחובר כמו קדרה שבולעת מכל מה שבתוכה אך מהט"ו ורעק"א בשם תר"ח משמע שרק נגד מה שנגע בקדרה בעיניך.

והנכון לע"ד ברור שיש חלוק בין לח ליבש, דהנה קשה טובא מי"ט בעי ר' אשי בחולין דף צ"ז בדידה משערינו או במאי דנפק מיניה דוקא גבי כחל הא בעיא זו שייך בכל איסורים דהא משיתואת דכאן הוא המקור לכל איסורין דבדידה משערינו כדאיתא בס"י צ"ה, ועיין ברשב"א שכתב בשם הרמב"ן דדוקא בכחל בעי לחו משום דכחל עצמו מותר אבל בחלב ותחיתת נבלה שנפלה לקדרה ודאי מיפשת פשיטא ליה דבדידה משערינו וכן תירץ הריטב"א, ולאוראה עדין לא מתורץ בזה כלום

דעכ"פ מי"ט היה פשיטא לחו באיסורין כ"ז שלא ידעו סברא דאי במאי דנפיק מנא ידעינו, וצריך לומר דבר חדש שבאיסורין אף אם היינו יודעין לשער כל מאי דנפיק מיניה גמי היה צריך לשער בדידה משום דהוא מדין ברור ולא מספק מטעם דיש כח בכל דבר ליתן טעם עד ששים כמותו בהטעם דנפיק מיניה אף שהוא עדין קיים ולא גימחו ואף שהוא פתוח מששים דבכך שיערו דע"י כמותו יכול ליתן טעם במאי דנפיק מיניה בברור.

וראיה גדולה לזה דהא ילמינן שעור ששים מורע בשלה כדאיתא בחולין דף צ"ה והתם השעור בדידה דמאי דנפיק מיניה דהא שהוא פתוח ורובת מאחר דנשאר עדין קיים וא"כ חוינו שילמינן שהחתיכה גריט עד ס' דוגמתו במאי דנפיק מיניה אף שהוא פתוח, דזה ודאי אין שייך לומר דאם היה אסור עד מאה היה אסור לבשל הורע בשלה עם האיל מחמת דלא ידעינו כמה נפיק ואפשר שיש בהנפיק יותר מל' דהא כלמי שמאי גליא דיש כשעור והיתר, אך שיש להקשות שיש למילף מזה רק שהנפיק מששים בטל משום דיש בו מאה או יותר כשעור הבטול ומג"ל למילף מזה שבטל היכא דליכא רק ששים כגון בגמח או בדבר לח, וצריך לומר דס"ל לגמי דכיון דילמינן דאם נפיק כל הטעם מהחתיכה אוסר עד ששים א"כ שוב לא נשאר טעם בחתיכה שיוכל ליתן עוד טעם ולכן אף בגמח אינו אוסר יותר מששים.

אך עדין צריך להבין בדבר לח כגון בחלב ושמן ויין שודאי אין שייך, לומר דיוצא כל הטעם וישאר החלב והשמן והיין בלא טעם דרק בדבר יבש שייך זה וא"כ אולי בעי יותר מששים כגון מאה ומה שנבטל גם כגמח משום דקים לחו לרבנן דהחתיכה אחר שיצא הטעם הוא כעץ בעלמא שאין אוסר שוב אבל בלח שלא שייך זה שלעולם נשאר הטעם בהנשאר יצטרך יותר מ"ט, וצריך לומר דברור לגמי דבלח אינו יוצא כלל טעם בלא תערובות העצם דלא נחלק כלל הטעם מהממש וא"כ לבולע טעם בלא ממש, אבל אין טעם בלח יותר מדבר יבש אף ביבש נחלק הטעם מהממש ובלח אינו נחלק, וא"כ למדנו שפיר מורע בשלה דחוינו שכל הטעם שיש בחתיכה אינו גריט יותר מ"ט דוגמתו א"כ גם לח אינו גריט יותר מ"ט דגם בלח ידוע שאין טעם יותר מביבש ודברים אלו ברורים ומוכרחים.

מכוסה הכל שרי * מידו דהוי * אשתו קדירות נוגעות זו בזו דאין אוסרין זו את זו צניעות

ביאורים

בראה למינקט בזה לקולא כדעת כל הפוסקים שהוכרנו לעיל וכסתימת עוד הרבה פוסקים, וכעייז הביא בספר דרכיך בענינו: * אשרי קדירות וכו' דאין אוסרין זו את זו בנינו. פי' בלא רוטב וכתב התו"ד בס"ק כ' שאפילו הקדירות הן לחין מותר דבר מועט לא חשיב רוטב להוציא הבלוע מדופן לדופן והוכיח כן מהא דאמרינן גם בצלי דאין בלוע יוצא מחתיכה לחתיכה אף שבודאי הן לחין הרבה אלא ודאי דהו לא מקרי רוטב וא"כ ה"ג בשני כלים הוא דין זה המכלי לכלי נלמד מדינא דמחתיכה לחתיכה עכ"ל ולכאורה קשה דהא קיימא לן דאוכל יבש המונח בכלי של איסור נאסר דבלוע יוצא שפיר מכלי לאוכל אף בלא רוטב וא"כ אותו לחלוטית מועט שבין קדירה לקדירה נאסר שפיר מהכלי החדר נבלע אותו לחלוטית לתוך כלי השני עם בלע האיסור שבו אמנם החו"ד לשיטתו בזה בחרתי והוא דבסימן ק"ה ס"ק י"ג כתב דאפילו דבר צלול שבלוע מאיסור אינו יוצא הבלוע בלא רוטב ע"ש ובסימן צ"ז ס"ק ה' כתב דגם בלוע באוכל אפילו שמן אינו יוצא ליבלע בכלי אלא ע"י רוטב ע"ש ועפ"י נוחא הכא דאף שאותו לחלוטית מועט בלוע מאיסור אין אותו איסור נבלע אפי' לתוך הכלי שחיטתו כי אותו איסור חשוב רק בלוע אף שהוא מעורב בדבר צלול [וכמש"כ החו"ד בסימן ק"ה כני"ל] ואף הבלוע באוכל אינו יוצא ליבלע בכלי [וכמש"כ החו"ד בסימן צ"ז כני"ל] וזאת אם יש רוטב והו' שכתב דמותר מפני שדבר מועט לא חשיב רוטב, כן ביאר ביד יהודה את דברי החו"ד, אולם היד יהודה גופיה פליג על החו"ד ולפי דעתו איסור הבלוע בדבר צלול אוסר אף בלא רוטב דכל מקום שהצלול הולך גם האיסור המעורב בו הולך עמו [ולכאורה מסתבר גמי כוונתו בזה] ובסימן ע" ס"ק י"ג כתב להוכיח כן מפסיקא דהמחבר בסימן ק"ה סעיף א' דהיתר ואיסור הכבושים כחון ציר פחות משיעורא דכרי שיתנו על האור וירחיק [שהוא שיעור כבישה בציר] אוסר כרי קליפה ע"כ ולפי דעת החו"ד אינו ראוי לאסור כלל דפליטת האיסור שנפלט לתוך הציר הו"ל בלוע [אף שהציר הוא צלול] והבלוע אינו יוצא ליבלע בהיתר בלא רוטב והתם בציר שהוא מלוח קיימין שהוא צונן ורוטב היינו דוקא הם אע"כ דהבלוע בצלול לא חשיב בלוע יוצא אף בלא רוטב [וגם על אידך תו"ד דסימן צ"ז הג"ל פליג ביד יהודה ואינו סובר דדבר שמן יוצא שפיר מאוכל ליבלע בכלי וכן דעת הבית שלמה בסימן קס"ח ועיי' מזה עוד בסימן צ"ז סעיף א' בדי"ה ואם זב וכו', ולפי"ו אם הקדירות לחין הן נאסרה האחת מחבירתה ולא דמי לבלוע בחתיכה שאינו יוצא מחתיכה לחתיכה אף בצלי אע"כ דאיכא נמי לחלוטית משום דהתם אינו נפלט כלל מחתיכה הראשונה, עכ"ל היד יהודה וע"ש עוד:

כל שכן צניעה (מרדכי פרק כ"ח) (קפב) מיכו (קפג) * לכתחלה יש לזכר בכל זה (הגהות ש"ד):

ברי השלחן

וה למדנו (ש"ד) שמתורת הקדירה של בשר אפילו היא מונחת על המחבת ממש (קפב) מידו לכתחלה יש לזכר בכל זה. נראה פירושו (ש"ס) דקאי על שתי קדירות הנוגעות זו בזו שלכתחילה יש לזכר בזה (ש"ד) אפילו אין בהן שום זיעה רק שהן חמות] (ש"ד) וקאי גם כן על המחבת המכוסה שלכתחילה יש לזכר בה שלא להניח קדירה של בשר למעלה ממנו (ש"ס) אבל לא קאי על תליית בשר לייבש מעל לקדירות של חלב כשאין היד סולדת בויעה (ש"ט) וגם לא קאי על המחבת של חלב כשהזיעה אינה יד סולדת בו במקום שנוגעת בקדירה] וטעם התומרא לכתחלה בשתי קדירות חמות הנוגעות זו בזו (ח) הוא משום שאין ההלכה ברורה לומר שהבליעה אינה יוצאת מכלי לכלי בלא רוטב ולכן מחמירים בכך לכתחילה וטעם החומרא במחבת המכוסה (ת"ל) יש לפרש דהוא משום דחיישינן שמא לא תהיה מכוסה יפה (ת"ז) או שמא ישכח להזהר שתהיה מכוסה כל הזמן ויסיר הכיסוי לרגע (ת"ג) או שמא יהא הכיסוי נפתח קצת ע"י העלאת רתיחות] (קפג) לכתחלה וכו'. ולענין השימוש בתנורים הנמצאים

הקדירה וא"כ המחבת הו"ל כמו כיסוי ובלוע מן הראשון ע"י הזיעה ואוסר את השני ע"י הזיעה) עכ"ל הרמ"א ותנורא דין הו"ל לכאורה כהו"א דהרמ"א, ואולי דבעינן עוד למיחש שניתן מן המאכל עצמו שמתחביל שלם בראשונה ומגיע להתנור ונבלע בתוכו וכדעת הש"ך בסימן ק"ח ס"ק ל"ו דלכתחלה מיהת חיישינן לניצוצות [חללא כדעת הט"ז שם בס"ק י"ב, ואין להקשות לזעזע הש"ך מההיא דהרמ"א הג"ל בסימן ק"ח דקאסר לה רק משום זיעה ולא הוכיח חששא דניצוצות דהרמ"א מיירי לאסור אף בדירעבד ולכו"ע לא חיישינן לניצוצות בדירעבד] ושוב נפלט גם אותה בליעה דניצוצות ע"י זיעת החבשיל השני, והחשש הראשון, והחשש השני בזה הוא דמלבד מה שנפלטת הבליעה שבתנור שמא בעינן נמי למיחש שגשאר מן הזיעה הראשונה על פני התנור שנרבק שם ונעשה שם קצת ממשות [דומה למה שהבאנו בפנים בס"ק קע"ט בשם הפרמ"ג ע"ש] והזיעה השניה תגרום שיהיה נוסף מאותו ממשות לתוך החבשיל השני [ושמא גם חשש זה נכלל בדברי הרמ"א שם בסימן ק"ח] ואולי דבעינן נמי למיחש שנרבק שם קצת ממשות מהותות ניצוצות החבשיל הראשון כני"ל בשם הש"ך דלכתחלה מיהת חיישינן להתות ניצוצות, זה החשש השני, והחשש השלישי בזה הוא לענין השימוש במכבר אחד לשום עליו כלי בשר ואח"כ לשום עליו כלי חלב אי אריך למיעבד הכי, והנה חתלה ברוך בחשש הראשון ולכאורה איכא לאשכחי היתר בזה ממש"כ הרמ"א הג"ל בסימן ק"ח ח"ל אבל בזה אחר זה אין לחוש אלא אם כן הזיעה המחבת משניהם וכו' עכ"ל ומשמע דבסתמא לא מחזקינן שהזיעה ולא מיתסר אא"כ ידוע לנו שהזיעה וראיתי שדוקיק כן בספר אגרות משה בסימן מ' אלא שנוכח שם להחמיר בתנורים דידן אף בתמא וכתב

ציונים

(ש"ד) וכן כו"ל להדיא בת"מ: (ש"ה) הגהות שגרי דורא סימן י"א ומוצא דר"מ: (ש"ו) (כן משמע שם בהגהות ש"ד: (ש"ז) חש"ר כתב סופר סימן י"ד וכן משמע לישא דהרמ"א דקאי לכל הפחות על כ' דברים: (ש"ח) כן מוכח דפרמ"ג בהגהות הסג"ל בל"ה סדר שני לוח ל"ז שכתב שם שלמעשה נוכחים לתלות בשר לייבש מעל לקדירה חלב, וכ"כ בלג"מ ח"צ סימן י': (ש"ט) דמלתא קאי על תליית הכשר לייבש דוחק לומר דקאי דלפניו ועוד דמרווייכו מחד טעמא ניכח: (ת) כן מנואל בהגהות ש"ד שם [והנואל דכרוי בכתב סופר ס"ס] וכן משמע גם בעי"ו בסימן ל"ז ס"ק ג' [וכמש"כ הפרמ"ג ס"ס] וכן מוכח בהכ"ל כלל ע"ד דין ד' וכמש"כ בציונים דר"ה לכתחלה וכו' סמוך לסופר וע"ש עוד מזה: (ת"א) כן פירש בכתב סופר ס"ס: (ת"ב) כן פירש בלג"מ ס"ס: (ת"ג) גם טעם זה

* לכתחלה וכו'. והנה לענין תנורים המצויים בבתינו שלנו יש לראות אם מותר להשתמש בהם לבשר ולחלב בזה אחר זה יש לדון בזה מטעם שלשה חששות שהחשש הראשון בזה הוא מפני הזיעה העולה מן החבשיל הראשון וכגון שמשחמש חתלה בבשר ועולה זיעת הבשר ונבלעת בתנור וכשמשחמש שם שוב בחלב ועולה זיעת החלב לתנור הזיעה היא גורמת לחפליט את בליעת הבשר שבתנור ויורד טעם בשר לתוך מאכל החלב והרי כעין זה ממש איתא ברמ"א בסימן ק"ח סעיף א' שכתב שם ח"ל אם אפו או צלו איסור והיתר חת מחבת אחת מגולין אסור אפילו בדירעבד (פי' שדרכם היה לכפות מחבת על גבי המאכלים בשעת אפייה וצלייה ואם צלו חת מחבת אחת איסור והיתר והיו המאכלים מגולים אסור אפילו בדירעבד ואפילו אינם נוגעים זה בזה הוא מטעם ריח האיסור דאע"כ דקיי"ל דבירעבד ריחא לאו מילתא היא שאני הכא דהוא סתום לגמרי ובכה"ג ריחא מילתא היא אף בדירעבד וכדפי' שם הגר"א) וה"ה אם אפו בכה"ג פת עם בשר אסור לאכלו בחלב אבל בזה אחר זה אין לחוש (פי' דלא חיישינן לאיסורא דריח כשאינם בתנור בכת אחת) אלא אם כן הזיעה המחבת משניהם דאו אסור אפילו בזה אחר זה אם היו שניהם מגולין דהוי ככיסוי של קדירה (פי' דקיי"ל שכיסוי קדירה בלוע ע"י זיעה וגם מפליט ע"י זיעה וכגון אם הניחו כיסוי בשרי ע"כ קדירה חלבית והיתה בה זיעה נאסרה

הקדירה וא"כ המחבת הו"ל כמו כיסוי ובלוע מן הראשון ע"י הזיעה ואוסר את השני ע"י הזיעה) עכ"ל הרמ"א ותנורא דין הו"ל לכאורה כהו"א דהרמ"א, ואולי דבעינן עוד למיחש שניתן מן המאכל עצמו שמתחביל שלם בראשונה ומגיע להתנור ונבלע בתוכו וכדעת הש"ך בסימן ק"ח ס"ק ל"ו דלכתחלה מיהת חיישינן לניצוצות [חללא כדעת הט"ז שם בס"ק י"ב, ואין להקשות לזעזע הש"ך מההיא דהרמ"א הג"ל בסימן ק"ח דקאסר לה רק משום זיעה ולא הוכיח חששא דניצוצות דהרמ"א מיירי לאסור אף בדירעבד ולכו"ע לא חיישינן לניצוצות בדירעבד] ושוב נפלט גם אותה בליעה דניצוצות ע"י זיעת החבשיל השני, והחשש הראשון, והחשש השני בזה הוא דמלבד מה שנפלטת הבליעה שבתנור שמא בעינן נמי למיחש שגשאר מן הזיעה הראשונה על פני התנור שנרבק שם ונעשה שם קצת ממשות [דומה למה שהבאנו בפנים בס"ק קע"ט בשם הפרמ"ג ע"ש] והזיעה השניה תגרום שיהיה נוסף מאותו ממשות לתוך החבשיל השני [ושמא גם חשש זה נכלל בדברי הרמ"א שם בסימן ק"ח] ואולי דבעינן נמי למיחש שנרבק שם קצת ממשות מהותות ניצוצות החבשיל הראשון כני"ל בשם הש"ך דלכתחלה מיהת חיישינן להתות ניצוצות, זה החשש השני, והחשש השלישי בזה הוא לענין השימוש במכבר אחד לשום עליו כלי בשר ואח"כ לשום עליו כלי חלב אי אריך למיעבד הכי, והנה חתלה ברוך בחשש הראשון ולכאורה איכא לאשכחי היתר בזה ממש"כ הרמ"א הג"ל בסימן ק"ח ח"ל אבל בזה אחר זה אין לחוש אלא אם כן הזיעה המחבת משניהם וכו' עכ"ל ומשמע דבסתמא לא מחזקינן שהזיעה ולא מיתסר אא"כ ידוע לנו שהזיעה וראיתי שדוקיק כן בספר אגרות משה בסימן מ' אלא שנוכח שם להחמיר בתנורים דידן אף בתמא וכתב

מבוא שערים

הנהרות

הטלית אותו צד שאין בו פשתן מותר אותו צד ד ולפנים אכתוב הראייה בעוה"ה. דע לך שהראייה הי"ג קים לחו לרבנן שאין שום טעם הולך הזאת לא נמצא בפנים בשום ספר דרבנים מחתיכה זו רק טעם כשר לחוד בלא שום חלב דור"א רק הכל מדברי רבינו ברוך הוא ורבנים אא"כ ע"י רטב והו"ל

כאלו בא אליהו ז"ל. החיכות ומתיי"ט קליפה שנאסרת אין התרומה מי ל"ה והראייה ואמר לנו נתחן מן אוסרת קליפה אחרת הסמוכה לה וכן הזאת תמצא לפנים היינו הכשר הזה חתיכה קטנה המלא אינו אוסר הבשר אעפ"י שהמלח כסי ג"א נד"ה תנן כו"ז.

שאינו בו שום טעם חלב בלוע מדם ונותן בו טעם בכשר ד [ולפנים דהוי שריא כהנחא אכתוב הראי' בעוה"ה ואי משום שהדג טמא עצמו מתגלגל ונר"ט דכלאים וצ"ע. 7 מ"מ

ארבוי ר"ב בשם ר"י רבו יש לסמוך דראיתו ברורה. אע"ג דבהנה אשר"י פ' כה"ב כי דראב"ה פליג ארבינו ברוך דכי שומן של איסור הבלוע בקצרה פולט בחתיכה חמה שבתוכה כו' מ"מ שמעתי שמהר"ם וא"ז מחלקין נהי טיוב ממש ועיקרם עלי ש"ט דודאי בכלי שאין בו טעם בגופו פולט טעם הבלוע בה אפי' בלא רוטב אבל חתיכ' שיש בה טעם בגופה אינו פולט רק אותו טעם ולא טעם הבלוע אא"כ ע"י רוטב ואע"ג דבהג"א פכה"ב הנוכח סמוך אינו רוצה לחלק

מבנות ועשרת שלמה

וטעה בפסק הלכה. ונ"ל דאעפ"י דמחלקין בין כלי לבשר היינו לענין שיעלוט מן הכלי אפילו בלא רוטב (מתן כפר ד"ט) אבל שיכלע כלי מן כלי דחבל בליעה ולומר שבלועה יכלע מן הכליעה פשיטא דמותו לר"ב. וכן נ"ל לפסק הלכה דשתי קצירות חמין דמותו (נ"ל ד) קצירת ממין כפר ומלע ענש וזו ממין דמותו ועוד עיין לקמן בס"י ג"ה בדברי ראב"ן דאין איסור בלוע אוסר היתר בלוע. וכן פסק מהר"ם (דמותו) ונ"ל כפי פ"ה טעם ד"ה צ"ח ג' פנחס שש דאין אוסר בלוע אוסר היסור היסור בלוע ע"פ. ומש"כ אמר קן ומ"מ הגמתי נ"ל וזו ענין וא"י ח"ה מקום לחומה וזו כי רוב המאנים חפשו מעני רביע גבול ענין ענין ח"ה כי כ"ס ע"י רוטב מן מצ"ס שגילה להמיר ק"י מילך הוהק לעמו ל"ל לאמריס ל"ל יומתי ק"ן יעל למד ל"ל פלגפ"ל דדעוה"ה ה"ה. [פי' ולס יפרת יפרת] אבל כשר עם חלב עצמו נפי נגזר מס ונניס מסן אפי' לאחורים דאוי לחומיר כי מסתמא הולך טעם מור לזו אפילו כלי רוטב וכן יראה מסברת מורה"י שרצה לחלק ולתוץ דדמי לכלאים ור"ק עי"י לעיל

בס"י ל"ג בעיקר"ם.

והנה מ"ש מ"י הגאון שגבי בב"ח לא אמרין שאין איסור בלוע כו' ודאוי להחמיר כו' כי מסתמא הולך טעמא מזו לזו הנני באתי להחזיק דברי מ"י ברא"י ברורה הנלעני"ד מאיזה טעם אהנה רוצה לחלק והלא הוא שורשו של איסור דמי לחתיכת נבילה וא"כ אפי' לא ילך מחתיכה לחתיכה רק טעם גוף הכשר אעפ"י יאסר כמו שהקשה מהר"ם ז"ל. אלא אהנה רוצה לחלק ולומר נביאות שקיים לחו לרבנן שאין שום טעם הולך מחתיכה זו רק טעם כשר לחוד ולא שום חלב אא"כ ע"י רוטב והוי כאלו אליהו בא ואמר לנו נתחן מן הכשר זה חתיכה קטנה שאין בה שום טעם חלב ויהי הוא כמ"י המורה"י ז"ל בהנה דלעיל. ואביא ראי' גדולה מן הגמרא ותלמוד ערוך הוא הפכה"ב ק"ח. ומשם ארי"ק שדחברא ממש להפוך. וד"ל הגמרא וסבר רב אפשו לטוחטו אסור והא אחמור חתיכה ששנפל לתוך יורה של חלב אמר רב כשר אסור וחלב מותר ואי ס"ד אפשו לטוחטו אסור חלב חמור מותר חלב נבילה היא ופרש"י אמאי מותר כו' הרי החלב מעט שנבלע בבשר ונ"ע שהרי נאסר וכשחזור ונפלט בשאר החלב הו"ל מב"מ חלב אסור בחלב והיה ולא בטיל, עכ"ל אם דייקת מניה וביה היכי תלי שרצא האיסור מן החתיכה ומחלק (טומא וטמא) בשאר החתיכות ובטל לטוחטו מותר והיינו טעמא מ"מ קשה גבי כשר שנפל לתוך היורה כשהחלב יצא מן הכשר ומחלק בכל החלב הרי כבר נאסר והרי"ל מב"מ ולא בטיל אפילו באלף אלא ע"כ אהנה צריך לחלק שקיים לחו לרבנן כיון שאיירי השתא בחלב צונן מרקמסי לקמן והכא עסקין כיורה רוחח כו' אין שום טעם כשר נפלט בחלב (נ"ל) האלו לפוטע מותר] נ"ה"י ק"ן שום טעם לטוחטו אסור ור"ע ר"ע ר"ע ונ"ל לפניה והטל הפלט מותר] כי מאחד שהוא דבר שהוא דבר שכולו צלול [פי' דהטל מין שהוא נ"ל ל"ה להי"ט מעט מותר מהטל מ"מ טעם מ"י כי כ"כ כהנ"י על ד"ק נכשר טעם מלח טעם נ"ל עני"כ חפ"ל דהטל ל"ה להי"ט מותר] נגמ"י ע"ט] כי בסגנון אחר איני מבין כלל סוגיה הגמרא אבל אם אפשו לטוחטו אסור פריך שפיר כי ע"כ אהנה צריך לחלק ולומר אמאי אסור כשיסוחטו האיסור בשאר ובטל אלא משום כיון שכבר נאסר ונעשה נבילה שוב אין לו תקנה

פג דורה פג

דינה רג טמא

שערי

הנהרות

מבוא שערים

ה אר כבצים אין כי"כ דבר קל לחזקו. כי' הסמיג' הכי (מני' דנפשיה פניג' אריסי) וכן משמע קצת לקמן לאון קלי"ב בשם ר' יודא כי אנשי"כ לא סי' נ"ה בהיותו דשתי קדירות תמות תנעין דבי"י חי מצרין ר' יצחק להגעיל המתה כי אמר בשביל דמתרין במדלכי פכה"כ [מגה קטנה דממניו נמרכי פי נאריה דכינוי יוני שער ל"ה

ספק כזה אין לחוש שנסאור למסוף אלא באחרים בלא מים אינו נוגע לרוב אלא פי טי"ן מטעם דרבינו חננאל המתה בחזקה למיעוט וא"כ המוניט שנגע בהם כיון כדון פראימא חתם, מ"מ כשרות שהיתה מחזקה שאין מפירו בטל ברוב דל"ש בהו טעמא בעצמ"ה צריכין לחלק עב"ל (סוגה נפגומה ד"ס לן דברי"א לא בטיל כיון שאין איסורו מתמה (ס' דאל"כ תקשה לר"כ נעצמו הוצר בניצים אין כי"כ דבר קל בשם ר"י הוהה דרגום מתה ומ"ש בצים כבר להחרי לפי פושאין רגילין לבשל כי"כ שעלו בקערה וצטרך נשאל מהר"ל על זה

והשיב במשפוחתו פי' קצי"א וי"ל הוהה דסמיג' פודרשא דפירשי"י דהספין מקונה. מ"מ המתווך שהחרי המתה מטעם חזקה ולא הניצים יש לחלק כפי"י תני"ב כי הרכה יש לדקדק בסברה הלל' בכמה נוהי חדא כמו שחלוקת שאין האיסור נאכל. מהר"א ז"ל.

יהיב המתה טעם בהכשול ולא דמי למי הגעלה שנספיק (מגוהן) ויהוה נראה ולא החרי המתה אלא אחר שכבר נפגמה משום דהוי ספדי"ר דנטל"פ לא הוה אלא גזירה אטו כן יומא ובהו סמון אחזקה לכתחלה וכן משמע הלשון לא הצריך ר"י להגעיל ולא קאמר שהחרי המתה בלא שום תיקון אחזקה

מבוא שערים על הנהרות
 (ס' דאל"כ תקשה ל"י בשם ר"י הוהה דרגום שעלו שרצא מהאיסור הוראשון אי"כ המעט חלק שנפל בו בקערה כי' בוהו הוא דבני דגים שעלו אף שיצא מן הכשר בלא שום טעם בשו מ"מ אין להחרי כיון שכבר נאסר ונ"ע בעודו בכשר עצמו פי' ד"ו דמותר לאוכלו בכוהה שיש בה חלק לפי שהוה והר"ל מבי"מ ור"כ וק"ל נ"ל. [בזכר זה לא כתבתו ו"ש בר ו"ש כי' נגב עון שחתכו בסכין של בשר דאמרינן אלא להשמירנו ולעמוד על פסק מ"י הנאון אף נמי כפרה ומבוא רבנו לקמן ר"י בטול סי' ס"א דאמור פי' ש"י שמא ישאר במים יחד ארבעים ואו אנו פי' ש"י שמא ישאר במים יחד ארבעים ואו אנו

מצוי כל כך גבי כבצים שיקוי רוב כנגדו. משא"כ גבי דגים קטנים שאם ישאר אפילו גיט בקדירה. מי"מ יהי' השאר כי"כ הרכה שהוראשונים בטלים כדורב. איני שאפי' סי' אינו מצוי גבי כבצים ולן אפי' שערי ביצה

[כ] רחל' אביר לך והוהה נפלאות בריש רבויי כו"ש והנה מ"ש מ"י הנאון שובי כפי"ה ל"ה שאין איסור בלתי יומא כלי רהוב והוא' לחפור כי' כי מסתמא חלק מנס מו' לוי הנה רשול' סיס בפלומתא על המהר"א שכתב המהר"א תיע' ר' ומה' זה שכתב הנה בעתי' דברי' רבי' מ"י הלא מותר רוב רק בכשר הם ובינת רחמ' מותר המה רצוה לדמור אף בכשר שבעל בו חלק, וכשהוהוה מונממא דפדי' ואי ס"ד אפ"ל'ם אמור חלק אמאי מותר הי"ל להקשות גבי אפשר לכתובי מותר ר"י החלק ואסור להשמחלק בכל החלק וכו"ה הי"ל מכל'ם אפ"ל'ם אין דאורי' דהשתא צונו מרקסטיק לקמן רבא כמאי נפקין ביהוה ויהנתו כי' אין שום טעם נפול' בהלב, מפלא' החלק הנפול' מותר כי' מותר שווא רוב שכולו צליל בוהוה דאמרינן לעיל כפי' כי"כ בשם הדגדי' ר"ק בשר עונ' ששפל לחלב עון דבבשר מותר בחדתה והחלב דאי"ה בחדתה מותר, עיקר חסר מן חספי על מו' זה הכשר אמר, אם החלב שבוהה עון ממה יאמר הבשר? חספי בחדתה הנה החלוק' שפיר מותר שלא נפול' מהבשר שום טעם לחלוק אבל מה' זה וקאמר רש"י"ם "בשר אמור", ומה' וקאמר אבל כי' אפ"ל'ם אמור ר"ק והוא' אמר כי' בשר עונ' ששפל לחלב עון ממה יאמר הבשר? ומה' רבי' החל"ה אין שכתב הנה בעתי' דברי' רבי' מ"י הלא מותר רוב רק בכשר הם ובינת רחמ' מותר המה ומה' רבי' החל"ה אין שכתב הנה בעתי' דברי' רבי' מ"י הלא מותר רוב רק בכשר הם ובינת רחמ' מותר המה ולפי' דאמרינן ר"י חלק מוקי' איסור מחמת עצמו, ומה' זה שכתב רש"י ו"ל שש"ל' אם החלומ' עונ' ממה יאמר ר"י רבי' החל"ה אין שכתב הנה בעתי' דברי' רבי' מ"י הלא מותר רוב רק בכשר הם ובינת רחמ' מותר המה ולקמן על פסק מ"י הנאון מדר"א ז"ל הלא אינו נגד כי' אודתא מתמיד גם הוא במדר"א ר"ק לאחרים לא ידמור וב"ח' עצמו מחסור אף לאחרים ומה' רצוה ענה' בא' העניקה טאמרי' ברוך על שיד' קי"ה פ"ק סי' י"ו ר"ב דבי' דבשי"ד שמתדשי"ל על השי"ד אין דלם שות' כלל כמבואר שם, ואף שכתב בסופו ז"ל [סי"ם מה' ולי'ן ש"ל] נראה לי שיה' זהו החזקה אהה חלפיה של מדישי"ל שדומה לחזקה בביבוי החזקה על רעת רוב מדרש"ל עכ"ל מעתה כן רבין ר"ק ש'ל הנאון אמרי' ברוך.

הוראית
 ור שערי
 ודברים
 זרו ספר
 ודרא"י
 ס היינו
 בן כר"ן.
 ונ"י
 אב"ד
 מ"מ
 בנפול
 ז אותו
 לחלק

ול בלא
 פשיטא
 כי' סו פסק
 מדרא"י
 ממיל' כל
 ו"י מבי"מ
 י' ישרם
 עם מוז
 לעיל
 מסתמא
 ה רוצה
 ק טעם
 ים לרוב
 י בא"ל
 כמ"ש
 ו ארייק
 ל לחת
 ור חלב
 ונפול'ם
 י: חלוי
 טעמא
 א לעיל
 נאמר
 השתא
 לב ומת
 יא דבר
 על ז"ק
 י' מביין
 י אמאי
 י' תקנה

... (f) ... (g) ... (h) ... (i) ... (j) ... (k) ... (l) ... (m) ... (n) ... (o) ... (p) ... (q) ... (r) ... (s) ... (t) ... (u) ... (v) ... (w) ... (x) ... (y) ... (z) ...

... (a) ... (b) ... (c) ... (d) ... (e) ... (f) ... (g) ... (h) ... (i) ... (j) ... (k) ... (l) ... (m) ... (n) ... (o) ... (p) ... (q) ... (r) ... (s) ... (t) ... (u) ... (v) ... (w) ... (x) ... (y) ... (z) ...

... (A) ... (B) ... (C) ... (D) ... (E) ... (F) ... (G) ... (H) ... (I) ... (J) ... (K) ... (L) ... (M) ... (N) ... (O) ... (P) ... (Q) ... (R) ... (S) ... (T) ... (U) ... (V) ... (W) ... (X) ... (Y) ... (Z) ...

... (1) ... (2) ... (3) ... (4) ... (5) ... (6) ... (7) ... (8) ... (9) ... (10) ... (11) ... (12) ... (13) ... (14) ... (15) ... (16) ... (17) ... (18) ... (19) ... (20) ...

... (21) ... (22) ... (23) ... (24) ... (25) ... (26) ... (27) ... (28) ... (29) ... (30) ... (31) ... (32) ... (33) ... (34) ... (35) ... (36) ... (37) ... (38) ... (39) ... (40) ...

... (41) ... (42) ... (43) ... (44) ... (45) ... (46) ... (47) ... (48) ... (49) ... (50) ... (51) ... (52) ... (53) ... (54) ... (55) ... (56) ... (57) ... (58) ... (59) ... (60) ...